

Ing. Miroslav Toman, CSc.
ministr zemědělství

V Praze dne 28-05-2019
Čj. 24534/2019-MZE-14113

Vážený pane hejtmane,

dovoluji si reagovat na Váš dopis ze dne 16. 4. 2019, ve kterém mne oslovujete ve věci návrhu podpory ponechání veškeré organické hmoty (štěpky z lesa a slámy z pole kromě využití v živočišné výrobě) na pozemku a vytvoření nového dotačního titulu na podporu obnovy a výsadby větrolamů.

K tomuto si dovoluji sdělit následující. Jediným nástrojem v rukou Ministerstva zemědělství (dále také jako „MZe“) z hlediska finančních pobídek je podpora peletáren na výrobu peletek z rostlinné nebo dřevní biomasy v rámci Programu rozvoje venkova 2014 – 2020 (dále jen „PRV“). V tomto programovacím období bylo podpořeno celkem pouze 46 projektů za cca 50 mil. Kč, což je v porovnání s celkovou výší investičních finančních prostředků v PRV naprosto marginální záležitost. Pelety z biomasy pěstované na orné půdě neobsahují pouze obilnou slámu, ale také jinou rostlinnou biomasu (řepková sláma, seno z travních nebo pícních porostů) a jiné dostupné zbytky a odpad z rostlinné výroby v podobě plev, odrolů, rozlámaných zrn, apod. Co se týče aktuálního využití slámy v energetice, jedná se dnes podle našich údajů pouze o cca 5 % vyprodukované obilné nebo řepkové slámy (cca 350 000 tun této hmoty z celkové produkce ve výši cca 6,5 mil. tun). Z celkové produkce jsou asi 3 % (200 000 tun) využity ve formě peletek a asi 2 % (150 000 t) ve formě čistého spalování na výrobu elektřiny a tepla.

Revitalizace půd z hlediska množství organické hmoty v půdě je nutno řešit komplexně, a to zejména pomocí statkových hnojiv včetně zejména pěstování meziplodin na zelené hnojení a pomocí dostupných organických hnojiv. Zaorávání samotné suché slámy zpět do půdy ve větším měřítku může být pro některé půdy spíše faktor zhoršující. Ministerstvo

zemědělství, a to i s ohledem na nové programovací období Společné zemědělské politiky po roce 2020, připravuje nové nástroje pro zajištění dodávání kvalitní organické hmoty do půdy. Jednak v podobě nových ekoplátů tzv. ekoschémat a jednak v podobě efektivnějších standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy tzv. DZES. První z nástrojů umožní pozitivně motivovat zemědělce k aplikaci kvalitní organické hmoty do půdy prostřednictvím platby a druhý nástroj umožní sankcionovat nevhodné zemědělské postupy, které vedou k degradaci půdy.

Co se týče štěpky, podpora spalování dříví z nehroubí (zejm. štěpkovaných těžebních zbytků) formou tzv. zeleného bonusu byla zavedena Ministerstvem průmyslu a obchodu z důvodu plnění národního příspěvku k dosažení stanoveného podílu obnovitelných zdrojů energie na její spotřebě. Nejedná se tedy o podpůrný nástroj Ministerstva zemědělství. Ministerstvo zemědělství naopak dlouhodobě podporuje ponechání štěpky v lese prostřednictvím stávajícího finančního příspěvku na štěpkování klestu s podmínkou ponechání štěpky v porostu a také nového finančního příspěvku na seštěpkování mladých porostů poškozených lýkožrouty nebo václavkou, opět s podmínkou ponechání části štěpky v porostu (v množství umožňujícím následné zalesnění). Po navýšení sazeb těchto finančních příspěvků očekáváme v letošním roce (i díky nízkým výkupním cenám štěpky) vyšší míru ponechávání štěpky v lese. K požadavku na změnu hospodaření ve státních a obecních lesích ve smyslu ponechávání podrcené štěpky v lese uvádíme, že MZe nemůže zasahovat do samosprávné role obcí ve smyslu usměrnění nakládání s majetkem obcí. Nicméně i obce jsou příjemcem zmiňovaného finančního příspěvku. Co se týká státního podniku Lesy České republiky, kde plní Ministerstvo zemědělství roli zakladatele, zvažíme zařazení zmiňovaných postupů do připravované Strategie řízení podniku pro období 2020 – 2024.

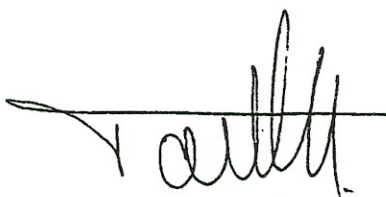
Ohledně větrolamů, pokud se nacházejí na lesní půdě (tzv. PUPFL), tak může být poskytnuta podpora na obnovu lesních porostů z národních zdrojů prostřednictvím finančních podpor hospodaření v lesích a myslivosti. Oblast finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti je upravena nařízením vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti si Vás dovoluji informovat, že v současné době probíhají přípravy analytických podkladů pro stanovení potřeb ČR v rámci Společné zemědělské politiky 2021 – 2027, a tedy i dotačních titulů pro další programové období. Mezi témata je zahrnuta i problematika klimatických změn včetně sucha a eroze, která zahrnuje současné potřeby v lesnictví. Nicméně je nutné upozornit na skutečnost, že je stále více zmiňována možnost

přechodného období, ve kterém by bylo možné financovat pouze podpory mající návaznost na současné období. V případě Operačního programu Životního prostředí (dále jen „OPŽP“) ještě nejsou stanoveny priority a ani jednotlivé typy opatření, takže prozatím nelze předjímat, jak budou podpory v rámci Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) nastaveny. Mezi programy musí být stanoveno jednoznačné rozhraní, aby nedocházelo ke dvojímu financování. Z tohoto důvodu již byly zahájeny konzultace s MŽP, které budou pokračovat i v budoucnu, kdy bude k dispozici více informací ohledně budoucího programového období u OPŽP.

V souvislosti s přípravou Společné zemědělské politiky pro období 2021-2027 mi dovoluji také zmínit **agrolesnictví, které se jeví jako vhodný nástroj k řešení struktury krajiny.** Jedná se o opatření na orné půdě a travních porostech, kde budou v rámci podpor vysazovány lesní dřeviny nebo částečně i ovocné dřeviny nebo krajové odrůdy ovocných dřevin. V současné době MZe zaštiťuje pracovní skupinu pro Agrolesnictví, kde ve spolupráci se zástupci univerzit, vědeckých institucí, MŽP a nevládních organizací je konzultována příprava opatření tak aby co nejvíce naplňovalo očekávané efekty v krajině.

Vážený pane hejtmane, v případě Vašeho zájmu jsou dotčené odborné útvary Ministerstva zemědělství připraveny tuto problematiku s Vámi podrobněji projednat na osobní schůzce.

S pozdravem

Vážený pan
JUDr. Bohumil Šimek
hejtman Jihomoravského kraje
Žerotínovo náměstí 449/3
602 00 Brno – Veveří